



Från utställningen Demokrati pågår. Illustration: Linnea Blixt

# FORUM FÖR LEVANDE HISTORIA UNDERTECKNAR DEKLARATION FÖR EN STARK DEMOKRATI

Forum för levande historia arbetar kontinuerligt med att stärka demokratin genom sitt instruktionsbundna uppdrag att vara ett nationellt forum som ska främja arbete med demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter med utgångspunkt i Förintelsen.

Sedan 2019 har myndigheten en särskild satsning på frågor som rör demokrati under rubriken **Demokratin och du**. Satsningen fortsätter under 2020 - 2021 och innebär att Forum för levande historia ska sprida kunskap om faran när demokratin urholkas genom att ange och diskutera historiska exempel och lärdomar.

Det övergripande syftet för Forum för levande historia är att utforska och synliggöra några av demokratin byggstenar och principer, och hur de ifrågasatts, nedmonterats, försvarats och byggts upp i olika skeenden i historien och idag i syfte att stärka målgruppernas motståndskraft mot antidemokratiska krafter. Syftet är också att genom detta stärka kunskaper och förmågor som krävs för ett aktivt medborgarskap.

Läs mer på [www.levandehistoria.se/fakta-fordjupning/demokratin-och-du](http://www.levandehistoria.se/fakta-fordjupning/demokratin-och-du)

Forum för levande historia kommer fokusera på tre områden:

- När samtalen tystnar
- När förtroendet brister
- När vi ställs mot dom

Kommittén Demokratin 100 år har lanserat Deklaration för en stark demokrati för att mobilisera alla de organisationer som på olika sätt arbetar för en stark demokrati. Genom att underteckna deklARATIONEN åtar sig Forum för levande historia att under perioden 2020 - 2021 genomföra följande aktiviteter:

### **Utställningen Demokrati pågår**

Utställningen vänder sig till elever i årskurs 4 - 6 och till vuxna med barn. Utställningen och workshopen ska öka förståelsen för demokratins värde och förutsättningar samt öka förmågan till att bidra till ett demokratiskt samtal.

### **I fokus är de demokratiska principerna**

*Alla har samma värde  
...och alla ska mötas med respekt*

*Alla ska kunna delta  
... och alla får säga sin mening*

*Alla har en röst var  
Majoriteten bestämmer  
...men minoriteten ska respekteras*

Utställningen ger möjlighet att reflektera över innebörden i dessa principer och utmaningar med dem. Ett historiskt perspektiv syftar till att fördjupa förståelsen. Utifrån ett dilemma får besökaren träna demokratiska samtal och reflektera över vad som är ett bra samtal. Utställningen öppnar i myndighetens lokaler i Stockholm under våren 2020 och kommer sedan att gå på turné i Sverige.

### **Utställningen Yttrandefrihets gränser**

Utställningen handlar om yttrandefrihet som ett fundament inom det demokratiska samhällsformatet. Vad begränsar yttrandefriheten och varför är det viktigt att låta flera röster komma till tals? Med historiska exempel, dilemmafrågor och en VR-upplevelse som innebär en möjlighet att förflytta sig till en nazistdemonstration utmanas besökaren till att reflektera kring yttrandefrihetens gränser, utmaningar och möjligheter.

Utställningens mål är att stärka demokratins motståndskraft genom fylla på med kunskap och ge möjlighet till reflektion kring demokratin. I anknytning till utställningen erbjuder vi en workshop där eleverna får lösa uppgifter och diskutera yttrandefrihetens möjligheter och utmaningar.

Yttrandefrihetens gränser visas i myndighetens lokaler under våren 2020 för att sedan gå på turné. Först ut är Västerbottens museum i Umeå 14/10- 20 – 31/3 -21.

## **Kompetensutveckling och klassrumsmaterial för lärare**

Inom satsningen Demokratien och Du har Forum för levande historia tagit fram ett klassrumsmaterial som kan kopplas till utställningen Yttrandefrihetens gränser. Materialet kan också användas separat och det synliggör demokratins olika villkor och principer samt utforskar dess gränsområden genom olika frågor. Materialet ska stimulera till att öva förmågan att hantera demokratins komplexitet. Klassrumsmaterialet vänder sig till elever i årskurs 7 - 9 och gymnasiet.

Under 2021 kommer ett digitalt klassrumsmaterial för åk 4 - 6 lanseras som hänger ihop med utställningen Demokrati pågår.

Under hösten 2020 och under 2021 kommer vi att erbjuda en webbaserad fortbildning för lärare på högskolan och gymnasiet som handlar om att hantera svåra samtal i klassrummet.

Vi arbetar också under 2020 med att anpassa delar av vårt material så att vi kan nå ut med det till elever i fler skolformer och på så vis nå fler målgrupper. Urvalsprocessen för vilka material som ska anpassas pågår just nu. Inom ramen för detta arbete lanserar vi en kampanj under 2021. Syftet är att då demokratin fyller 100 år i Sverige komma ut brett med pedagogiskt material som kan användas i demokratistärkande undervisning.

## **Hela skolan bygger en demokrati**

Vi kommer även att under 2020 och 2021 fortsätta utveckla Dembra för Sverige. Dembra står för demokratisk beredskap mot rasism, antisemitism och antidemokratiska attityder. Utgångspunkten för detta arbete är att förebygga attityder som hotar demokratin genom att stärka demokratiska värden baserat på deltagande och kritiskt tänkande utifrån skolans egna erfarenheter. Dembra är både en process för skolutveckling och kompetenshöjande insatser för hela skolans personal.

## **Samverkan och kommunikation**

Forum för levande historia ser fram emot att samverka med kommittén Demokratien 100 år framöver.

- Vi vill bland annat vara engagerade i Demokratistugan på så många orter som möjligt genom att visa vad vi kan erbjuda i form av kompetensutveckling och resurser för lärare, elever och andra lokala aktörer.
- I samband med att demokratin fyller 100 år i Sverige kommer vi att kommunicera kring detta på olika vis. Vi har en kampanj som ska spridas brett i hela landet och mycket av vårt arbete kan anses vara demokratistärkande vilket vi kan lyfta fram särskilt under 2021 genom att använda #vardemokrati och #dekomrati100 i våra egna sociala mediekkanaler.
- Vi ska också samverka med myndigheter och andra organisationer inom samlingen Vår demokrati – värd att värna varje dag för att bidra till synergier och samordning vad gäller skol- och kunskapsmaterial om demokrati.